

بررسی تاثیر کیفیت حسابداری بر نوسانات ضمنی سهام در زمینه اعلامیه سود

چکیده

یک رابطه اطلاعاتی خطی بین اطلاعات حسابداری و ارزش بازار سهام، پویایی اطلاعات حسابداری و ارزش بازار سهام وجود دارد اعلامیه های سود شرکت، اطلاعات لازم را در اختیار تحلیل گران بازار قرار می دهد تا آنها به ارزیابی عملکرد شرکت موردنظر بپردازند. هدف تحقیق حاضر بررسی تاثیر کیفیت حسابداری بر نوسانات ضمنی سهام در مورد اعلامیه سود می باشد. تحقیق حاضر از منظر هدف از نوع تحقیقات کاربردی و از نظر محتوا و ماهیت در زمره پژوهش های همبستگی، پس رویدادی است. جامعه آماری این پژوهش شرکت های پذیرفته شده در سازمان بورس اوراق بهادار تهران در فاصله زمانی ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸ بود. که تعداد ۱۳۹ شرکت به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای محاسبات آماری از نرم افزار EVIEWS، EXCEL و برای آزمون فرضیه ها از آزمون رگرسیون خطی استفاده شده است. نتایج نشان داد کیفیت حسابداری بر نوسانات ضمنی سهام در مورد اعلامیه سود تاثیر معناداری دارد.

واژگان کلیدی: کیفیت حسابداری، نوسانات ضمنی سهام، اعلامیه سود، شرکت های پذیرفته شده در بورس.

صورت‌های مالی مهم‌ترین اطلاعات بیرونی است که به منظور اطلاع‌رسانی در مورد وضعیت مالی یک شرکت جهت اطلاع‌رسانی تصمیمات سرمایه‌گذار کمک می‌کند. یکی از اهداف اصلی حسابداری، ارائه اطلاعات در مورد ارزش یک شرکت به منظور کمک به تصمیم‌گیری سرمایه‌گذار است که این امر نشان می‌دهد مفید بودن اطلاعات حسابداری تنها زمانی می‌تواند تعیین شود که بر تصمیمات اقتصادی تأثیر بگذارد (یوگب^۱ و همکاران، ۲۰۱۷). کیفیت اطلاعات حسابداری در دو دیدگاه قابل بررسی است: اول اینکه کیفیت اطلاعات حسابداری بر اساس سودمندی اطلاعات مالی به کاربران تعیین می‌شود. دوم، کیفیت اطلاعات حسابداری بر مفهوم محافظت از سهامداران / سرمایه‌گذاران تمرکز دارد. بنابراین، گزارشگری مالی، فرآیند برقراری ارتباط اندازه‌گیری اقتصادی، تعهد و اطلاعات حسابداری در مورد منابع و عملکرد گزارش‌دهنده برای کسانی است که دارای حقوق معقول برای چنین اطلاعات به منظور تسهیل قضاوت آگاهانه و تصمیم‌گیری. با ارائه صورت‌های مالی به منظور نشان دادن میزان اهداف سرمایه‌گذاران می‌باشند (بامیدل^۲ و همکاران، ۲۰۱۸).

اطلاعات حسابداری با کیفیت بالا با محدود کردن هزینه‌های مدیریت برای منافع خود و دیگران از بهبود تصمیم‌گیری در سرمایه‌گذاری حمایت می‌کند. علاوه بر این، اطلاعات حسابداری با کیفیت بالا می‌تواند درباره سرمایه‌گذاری اطلاعات مفیدی برای نظارت بر فعالیت‌های مدیریتی ارائه دهد (مائیچی و پردانا^۳، ۲۰۱۸). کیفیت اطلاعات حسابداری مربوط به زمانی است که می‌توان آن را برای پیش‌بینی ارزش سهام استفاده کرد، چهار دیدگاه برای ارزش‌گذاری وجود دارد: آنها عبارتند از دیدگاه تجزیه و تحلیل اساسی، دیدگاه پیش‌بینی، دیدگاه اطلاعات و دیدگاه اندازه‌گیری. دیدگاه تجزیه و تحلیل اساسی، ارتباط ارزشی را به عنوان توانایی اطلاعات صورت‌های مالی برای جذب ارزش سهام ذاتی توضیح داده است. دیدگاه پیش‌بینی، ارزش ارتباطی را به عنوان توانایی اطلاعات مالی برای پیش‌بینی سود سهام در آینده، جریان نقدی آینده و سود آینده نشان می‌دهد. دیدگاه اطلاعات، ارزش مربوط به اطلاعات مالی و قیمت یا بازده را نشان می‌دهد و دیدگاه اندازه‌گیری توضیح ارزش مربوطه به توانایی اطلاعات صورت‌های مالی برای جمع‌آوری و یا خلاصه اطلاعات با ارزش سهام را توضیح می‌دهد (یوگب و همکاران، ۲۰۱۷). از طرفی نوسانات ضمنی حقوق صاحبان سهام یک اندازه‌گیری آینده‌نگر برای انتظارات سرمایه‌گذاران در مورد ریسک اقتصادی آینده شرکت‌ها می‌باشد تا اطلاعات جدید را زودتر از بازارهای سهام انعکاس و سهم زیادی در کشف قیمت داشته باشد. به طوری که اعلامیه سود شرکت‌ها سرشار از اطلاعات هستند، ریسک اطلاعات گزارش‌شده (شاخصی از کیفیت اطلاعات ارائه شده) انتظارات فعالان بازار را تحت تأثیر قرار می‌دهد و باعث عدم قطعیت در حقوق صاحبان سهام آتی شرکت است و زمانی آشکار می‌گردد که در آخرین سطح از نوسانات، سرمایه‌گذاران تمایل به خرید و فروش سهام شرکت در یک زمان مشخص در آینده را دارند. شرکت از طریق اعلان سود، عدم قطعیت ارزش بازار سهام خود را نشان می‌دهد و کیفیت اطلاعات حسابداری، عملکرد گذشته را برای سرمایه‌گذاران فاش کرده و به دنبال آن نوسانات سهام حول اعلان درآمد را برآورد و منتشر می‌سازد (صفاخواه و فاضلی، ۱۳۹۷). قیمت سهام تحت تأثیر عوامل مختلفی از جمله اطلاعات حسابداری در صورت‌های مالی است (هونگ دانگ^۴ و همکاران، ۲۰۱۷). لذا قیمت سهام می‌تواند در پاسخ به اخبار بنیادی خاص شرکت، مانند اعلامیه سود حرکت کند. نظریه استاندارد نشان می‌دهد که قیمت سهام باید به سمت ارزش‌های اساسی همگرا شود. نقش اصلی حسابداری شاید ارائه اطلاعات جدید به بازارهای سرمایه نباشد؛ ولی سود را به یک معیار مهمتر از عملکرد شرکت تبدیل می‌کنند. اطلاعات بنیادی شرکت در توضیح بازده سهام با گذشت زمان اهمیت کمتری پیدا کرده است. با این حال، همبستگی بین سود و بازده سهام ثابت نمی‌کند که سرمایه‌گذاران اصول شرکت را نادیده می‌گیرند. به طور شهودی، سه دلیل وجود دارد که بازده تاریخ اعلان، خلاصه‌ای بهتر از اخبار بنیادی محکم را ارائه می‌کند. اول، بازده اطلاعاتی با خطای اندازه‌گیری کمتر نسبت به تغییرات درآمدی و اشتباهات پیش‌بینی تحلیلگر باعث نیض بازار می‌شود. دوم، بازده اطلاعاتی شامل انواع مختلفی از اخبار اساسی است - هم اطلاعات مالی کمی و هم کیفی، و همچنین اخبار اساسی فعلی و آینده. سرانجام، رابطه بین بازده‌های سالانه و بازده اعلامیه در سراسر بنگاه‌ها نسبت به رابطه بین بازده سالانه و شگفتی‌های درآمدی یکسان است (شوای و روبرت^۵، ۲۰۱۹). لذا ارزش واقعی‌داری از حرکت هندسی با نوسانات ثابت پیروی می‌کند، و در نتیجه، همه‌گزینه‌ها در یک داریی مشابه باید نوسانات ضمنی یکسانی را ارائه کنند. با این حال، در عمل، نوسانات ناشی از قراردادهای مشاهده شده با تاریخ متفاوت بازتابی از ارزیابی بازار از عدم قطعیت بازار است. ساختار نوسانات ضمنی^۶ (TSIV) برای گزینه‌های سهام باید منعکس‌کننده انتظارات ریسک بلندمدت یا میان‌مدت (نسبت به کوتاه‌مدت) اطلاعات سرمایه‌گذاران در بازار با توجه به بازده سهام زیربنایی باشد. با توجه به ریسک اطلاعات، کیفیت سود یک شرکت با عدم اطمینان در مورد عملکرد اقتصادی و سودآوری در آینده مرتبط است. لذا انتظار می‌رود کیفیت حسابداری بر نوسانات بازده سهام بنگاه تأثیر بگذارد. ریسک اطلاعات یا عدم اطمینان اطلاعات، منعکس‌کننده این احتمال است که اطلاعات خاص شرکت برای تصمیمات سرمایه‌گذار دارای کیفیت پایین بوده یا بازتابی از ارزش

^۱.Uwuigbe

^۲.Bamidele

^۳.miaji & Perdana

^۴.Hung Dang

^۵.Shuai, & Robert

^۶. term structure of implied volatilities

شرکت با هزینه قابل قبول را توسط دانشمندان با دانش بالا ارزیابی کرد. بنابراین، ارزیابی کیفیت حسابداری رویه ها و انتظارات کوتاه مدت نسبت به سهام با ریسک بلند مدت را نشان می دهد. کیفیت پایین اطلاعات حسابداری قبل از روزهای اعلام سود، با میزان کارایی قابل توجه در نوسانات ضمنی^۷ (IV) همراه است و با وضوح بیشتر در نوسانات ضمنی بعد از اعلامیه سود همراه است. شیب تند منحنی نوسانات ضمنی، حاکی از انحراف قوی تر (ضعیف تر) کوتاه مدت نسبت به نوسانات بلند مدت است. در همین جهت، تغییر مثبت (منفی) در شیب نوسانات ضمنی در مورد اعلامیه سود^۸ (EA) حاکی از آن است که سرمایه گذاران در مورد سطح نسبی نوسانات سهام بلند مدت (کوتاه مدت) مطمئن نیستند. از کیفیت ارقام تعهدی به عنوان معیار ریسک اطلاعاتی بنگاه ها استفاده می شود. از آن جا که انتظار می رود کیفیت تعهدی، سرمایه گذاران را در مورد محتوای سود حسابداری به جریان نقدی آگاه سازد، در صورتی که سرمایه گذاران با ارزیابی جریان های نقدی آینده و خطرپذیری آنها، اوراق بهادار را ارزیابی کنند، پیش بینی می شود کیفیت تعهدی غیرمترقبه این محتوا را به طور قابل توجهی ضعیف کرده و به تبع آن ریسک اطلاعات را افزایش دهد. کیفیت حسابداری پایین با شیب منفی قابل توجهی مربوط به نوسانات ضمنی در روز اعلام سود همراه است. شرکت های با کیفیت حسابداری به طور قابل توجهی شیب منحنی بالاتر را در روز اعلام سود نسبت به سطح منفی تر سوق می دهند (سراینا و اندریانوس^۹، ۲۰۱۷). کورنل^{۱۰} و همکاران (۲۰۱۷) اذعان داشتند که کیفیت گزارشگری مالی با کاهش مسائل نمایندگی، ریسک اطلاعاتی را کاهش داده و با کاهش ریسک اطلاعاتی، از هزینه های سرمایه کاسته شده و این کاهش ها بر تمایل سرمایه گذاران برای خرید و فروش یا نگهداری سهام شرکت تأثیر می گذارد که افزایش نرخ رشد شرکت ها را در پی خواهد داشت. ژئی و وانگ^{۱۱} (۲۰۱۶) بیان داشتند، هر چه کیفیت اطلاعات حسابداری شرکت ها بالاتر باشد، مسئله سرمایه گذاری بیش از حد، کمتر به وجود می آید؛ زیرا ارتقای کیفیت اطلاعات حسابداری می تواند توان رقابت شرکت را در صنعت افزایش دهد و با رشد صنعت شرکت نیز از فرصت های پیش آمده در آن صنعت استفاده کند. کیفیت اطلاعات حسابداری اعتماد سرمایه گذاران و اعتباردهندگان را افزایش می دهد و شرکت هم جهت با صنعت می تواند سهم خود را در بازارهای مختلف از جمله بازار کالا و بازار سرمایه حفظ کند و رشدی هم جهت با صنعت به دست آورد. عدم لحاظ ریسک اطلاعات در محاسبه بازده مورد انتظار، موجب ایجاد بازده غیرعادی ناشی از خطای محاسباتی می شود (منطق گراها). کالن^{۱۲} و همکاران، (۲۰۱۳)، این، در حالی است که عده ای دیگر از پژوهشگران مشاهده بازده غیرعادی در بازار را ناشی از رفتار غیرمنطقی (تصمیم احساسی) سرمایه گذاران دانسته و دلایل مختلفی چون: حسابداری ذهنی، ریسک گریزی، بیش اعتمادی، محافظه کاری، ذهنیت نماینده، هزینه های ریخته و لنگراندازی را در تشریح آن ذکر می کنند (رفتار گراها). نکته قابل توجه آن که، مشاهده بازده غیرعادی به هریک از دو علت، از کیفیت اطلاعات اثر پذیرفته و می تواند به عنوان یکی از پیامدهای آن برای ارزیابی معیارهای سنجش کیفیت اطلاعات به کار رود (اثنی عشری و اسدی، ۱۳۹۴).

به طور معمول، استدلال می شود که کیفیت اطلاعات مالی نقش مهمی در کاهش مشکلات نمایندگی بین مدیران و سرمایه گذاران دارد؛ چرا که تئوری نمایندگی منبع مهمی از اطلاعات است که توسط سرمایه گذاران برای نظارت بر مدیران استفاده می شود. علاوه بر این، اطلاعات مالی نقش نظارت بر بازار سهام به عنوان منبع مهم اطلاعات خاص شرکت دارند. لذا اگر کیفیت اطلاعات مالی، مسائل نمایندگی بین مدیران و سرمایه گذاران را کاهش دهد، می تواند پس از افزایش توانایی سهامداران برای نظارت بر مدیران، افزایش بهره وری سرمایه گذاری را بهبود (وانگ^{۱۳} و همکاران، ۲۰۱۵). بنابراین، اگر کیفیت اطلاعات مالی بالاتر باعث افزایش توانمندی سهامداران در نظارت بر فعالیت های مدیریتی و تشخیص رفتارهای نامطلوب آن ها نظیر بیش سرمایه گذاری و یا کم سرمایه گذاری شود، می تواند به بهتر شدن کارایی مدیران منجر شود. کیفیت بالای اطلاعات مالی، ارتباط ارزشی اطلاعات را افزایش می دهد و موجب می شود اطلاعات مالی برای کاهش سرمایه گذاری های نامناسب کمتر شود (ابراهیمی راد^{۱۴} و همکاران، ۲۰۱۶). اطلاعات حسابداری با کیفیت بالا، عدم تقارن اطلاعات بین مدیران و ارائه دهندگان سرمایه های خارجی را کاهش می دهد، و به این ترتیب بر رابطه بین بازده و اطلاعات حسابداری با کیفیت بالا تمرکز دارد، چرا که کیفیت بالاتر و اطلاعات شفاف فرصتی برای بازتاب در قیمت سهام می باشد. این، به نوبه خود، برخی سرمایه گذاران جدید را جذب می کند (مائیدی و پردانا، ۲۰۱۸). در همین جهت، کیم و ژانگ^{۱۵} (۲۰۱۴) ارتباط معنا داری (از طریق استفاده از داده های حسابداری سالانه مربوط به اعلام سود) بین اختلاف صورت های مالی و تحت تأثیر نوع اخبار رسیده به بازار مشاهده کردند (تنها و دمپسی^{۱۶}، ۲۰۱۵). اطلاعات مالی با کیفیت بالاتر می تواند با کاهش ناهماهنگی های اطلاعاتی بهبود یابد. اطلاعات مالی توسط سهامداران برای نظارت بر مدیران مورد استفاده قرار می گیرند و منبع مهمی برای سرمایه گذاران در نظارت بر عملکرد شرکت ها هستند. بنابراین اگر کیفیت اطلاعات مالی بالاتر باعث افزایش توانمندی سهامداران در نظارت بر فعالیت های

^۷. implied volatilities

^۸. Earnings Announcements

^۹. Seraina & Andrianos .

^{۱۰}. Cornell

^{۱۱}. Zhai & Wang

^{۱۲}. Callen

^{۱۳}. Wang

^{۱۴}. Ebrahimi Rad

^{۱۵}. Kim & Zhang

^{۱۶}. Tamha & Dempsey

مدیریتی و تشخیص رفتارهای نامطلوب آن ها، نظیر بیش سرمایه گذاری و یا کم سرمایه گذاری شود، می تواند به بهتر شدن کارایی مدیران منجر شود. کیفیت بالای اطلاعات مالی، ارتباط ارزشی اطلاعات را افزایش می دهد و موجب می شود اطلاعات مالی برای کاهش سرمایه گذاری های نامناسب کمتر شود (ابراهیمی راد و همکاران، ۲۰۱۶). بیدل^{۱۷} و همکاران (۲۰۰۹) استدلال می کنند که اطلاعات حسابداری با کیفیت بالا باعث کاهش فرصت های مدیریتی برای کارایی و افزایش توانایی سرمایه گذاران برای نظارت بر عملکرد مدیران سرمایه می شود. در عین حال ممکن است قیمت سهام را با روش خاص خود تحت تاثیر قرار دهند (مائيجی و پردانا، ۲۰۱۸). ارتباط ارزشی اطلاعات حسابداری در رابطه با تصمیم گیری های سرمایه گذاران به کار می رود. و نظریه ارزش گذاری سهام برای ارائه اطلاعات در مورد مدل های ارزیابی سرمایه گذاران در ارزش گذاری ارزش سهام شرکت ها استفاده می شود. ارتباط ارزش اطلاعات حسابداری با توجه به قدرت توضیحی آنها ضوابط مالی را به دو قسمت اصلی تقسیم کند؛ یعنی صورت سود و زیان و صورت سود و زیان جامع و صورت وضعیت مالی (یوگ و همکاران، ۲۰۱۷). بنابراین، کیفیت اطلاعات مالی مربوط به وقتی است که گزارش های مالی گزارش شده از یک شرکت نشان دهنده عملکرد عملیاتی آن و نحوه مفید بودن آنها در پیش بینی جریان های نقدی آینده است. کیفیت اطلاعات حسابداری مستلزم استاندارد سازی تهیه و ارائه اطلاعات مالی و غیر مالی توسط موسسات مالی برای برنامه ریزی موثر و تصمیمات قابل اعتماد است. با این حال، هدف گزارشگری مالی، ارائه اطلاعاتی است که ممکن است برای ارزیابی اثربخشی مدیریت در استفاده از منابع تحت کنترل آن به اندازه کافی مفید باشد تا نیازهای کاربران را برآورده سازد. گزارش های مالی توسط سرمایه گذاران و طلبکاران در تصمیم گیری در مورد منابع محدود خود در یک سازمان خاص به کار می رود (بامیدل و همکاران، ۲۰۱۸). بنابراین، چنین شرايطی محققانی را که قصد دارند به بررسی اثر عوامل مختلف بر کیفیت اطلاعات و یا بررسی اثر کیفیت اطلاعات بر برخی متغیرها بپردازند، با مشکلاتی مواجه می نماید؛ زیرا انتخاب معیار می تواند نتیجه پژوهش آن ها را تحت تاثیر قرار دهد. به بیان دیگر، چنین موضوعی نه تنها موجب پراکندگی نتایج پژوهش ها می شود، بلکه دستیابی به یک نتیجه گیری جامع در مورد عوامل اثرگذار بر کیفیت اطلاعات و یا اثرگذاری کیفیت اطلاعات بر متغیرهای مورد بررسی را مشکل می سازد. لذا در تحقیق حاضر به دنبال بررسی تاثیر کیفیت حسابداری بر نوسانات ضمنی سهام پیرامون اعلامیه سود هستیم.

پیشینه تجربی

شوآی و روبرت (۲۰۱۹) به بررسی قدرت اطلاعات حسابداری در توضیح بازده سهام پرداختند. در این مقاله، سود را با بازده اعلامیه سود جایگزین کرده؛ چرا که اخبار سود برای توضیح بیشتر قیمت در طول زمان آمده است. نتایج نشان داد در مجموع، بازده های مربوط به اعلامیه های سود و تجدید نظرها ۱۵٪ بازده سالانه در دهه ۱۹۹۰ به ۳۵٪ در سال های ۲۰۱۰ رسیده است. همچنین افشای اطلاعات قبل از اعلان سود، تغییر در افشای پیشگیرانه و نه رویدادهای افشای همزمان اطلاعات به افزایش کیفیت اطلاعات حسابداری منجر می شود.

هونگ دانگ^{۱۸} و همکاران (۲۰۱۷) به بررسی رابطه بین اطلاعات حسابداری در صورتهای مالی و بازده سهام بورس اوراق بهادار در بورس ویتنام پرداختند. در این مطالعه با استفاده از مدل های رگرسیون OLS، FEM، REM، GLS و GMM، رابطه سود و نوسانات نرخ بازده، اندازه، نسبت های اهرمی و نرخ رشد با بازده سهام ۲۷۴ بنگاه در بازه زمانی ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۶ بررسی شده است. یافته های حاصل از مطالعه نشان داد نرخ بازده، تغییر در نرخ بازده، نسبت تغییرات فروش و نرخ رشد با بازده سهام رابطه مثبت دارد؛ در حالی که اندازه شرکت با بازده سهام ارتباط منفی دارد.

کنث^{۱۹} و همکاران (۲۰۱۸) در پژوهش خود به بررسی تأثیر اطلاعات حسابداری بر میزان موفقیت شرکت های کوچک و متوسط پرداختند. این مطالعه بر اساس یک نظرسنجی در کشور زیمبابوه صورت گرفته است. انتخاب نمونه با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی و قضاوت محققان انجام شد. این مطالعه بر اساس یک رویکرد کمی - کیفی و با انجام نظرسنجی از بین مدیران و صاحبان این شرکت ها صورت گرفته است. نتایج این مطالعه نشان می دهد که شرکت های کوچک و متوسط که در صنعت ناموفق هستند، از اطلاعات حسابداری برای تصمیم گیری استفاده نمی کنند و حتی قوانین تهیه این اطلاعات بی خبرند بنابراین، از دولت تقاضا داشتند که از طریق وزارتخانه های مربوط، آموزش های لازم را به صاحبان و مدیران شرکت ها ارائه دهد تا مهارت لازم را برای آن ها فراهم کند و آنان بتوانند کسب و کار خود را به طور مؤثر انجام دهند.

کرونل و همکاران (۲۰۱۷) در پژوهشی با عنوان اطلاعات حسابداری، تمایلات سرمایه گذاران و قیمت گذاری بازار به بررسی تأثیر کیفیت اطلاعات حسابداری بر تمایلات و تصمیمات سرمایه گذاران و نرخ بازده سهام پرداختند. در پژوهش حاضر تعداد ۳۳۴،۸۳۶ سال - شرکت به عنوان نمونه از مشاهدات موجود در پایگاه اطلاعاتی بین سال های ۱۹۷۳ تا ۲۰۱۴ انتخاب گردید. استدلال اصلی این محققان درباره اثر تعدیل کنندگی کیفیت اطلاعات حسابداری و عدم

^{۱۷} Biddle

^{۱۸} Hung Dang

^{۱۹} Kenneth

اطمینان اطلاعاتی این است که کیفیت اطلاعات حسابداری پایین و عدم اطمینان اطلاعاتی بالا، هزینه‌های سرمایه را افزایش می‌دهد و بر تمایلات سرمایه‌گذاران برای خرید و فروش یا نگهداری سهام شرکت تأثیر می‌گذارد و در نتیجه خطای قیمت‌گذاری و ابهام‌های مرتبط با قیمت سهام را افزایش می‌دهد و یافته‌های آنان نیز نشان داد که هر زمان کیفیت اطلاعات حسابداری پایین‌تر است، رابطه بین تمایلات سرمایه‌گذاران و نرخ بازده سهام قوی‌تر است.

سراینا و اندریانوس (۲۰۱۷) به بررسی کیفیت حسابداری به عنوان معیار ریسک اطلاعات و نوسانات ضمنی سهام پیرامون اعلامیه سود پرداختند. با استفاده از نمونه بزرگی از شرکت‌های آمریکایی که در سالهای ۱۹۹۶ تا ۲۰۱۰ مورد آزمون قرار داد، نشان دادند که کیفیت حسابداری پایین‌تر (بالا تر) به طور قابل توجهی با تغییرات بالاتر (پایین تر) در نوسانات ضمنی بازده سهام حول اعلان درآمد مربوط می‌باشد. اطلاعات سود برای کنترل عواید ناشی از عدم اطمینان در مورد عملکرد آینده شرکت، بیشتر از ریسک کوتاه مدت نسبت به ریسک اطلاعات بالاتر است که نشانگر عدم اطمینان بیشتر در مورد عملکرد اقتصادی آینده است.

بهارمقدم و همکاران (۱۳۹۸) به بررسی رابطه بین کیفیت اطلاعات حسابداری و کارایی سرمایه‌گذاری با اثر تعدیل‌کنندگی کیفیت حسابداری پرداختند. بدین منظور، نمونه‌ای متشکل از ۸۶۴ سال-شرکت طی سال‌های ۱۳۸۷-۱۳۹۵ با استفاده از روش داده‌های پانل و نرم‌افزارهای Eviews و Stata برر سی شده است. نتایج پژوهش نشان داد حسابداری مستقل و باکیفیت مکانیزیمی است که از طریق بهبود کیفیت اطلاعات حسابداری می‌تواند مشکلات ناشی از انتخاب نامطلوب و هزینه‌های نمایندگی را کاهش دهد و بدین ترتیب، به افزایش کارایی سرمایه‌گذاری منجر شود. همچنین نتایج پژوهش حاکی از آن است که تأثیر کاهش سرمایه‌گذاری بیش از حد و کمتر از حد از طریق بهبود کیفیت اطلاعات حسابداری در شرکت‌هایی که از کیفیت حسابداری بالاتری برخوردار هستند، به مراتب بیشتر است.

اثنی عشری و اسدی (۱۳۹۷) به بررسی معیارهای سنجش کیفیت اطلاعات حسابداری و بازده اضافی مطلق پرداختند. در این زمینه، اطلاعات ۶۷ شرکت (۱۱۳۹ شرکت - سال) پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۷۵ الی ۱۳۹۰ و با در نظر گرفتن برخی ویژگی‌ها، جمع‌آوری و مورد بررسی قرار گرفت. به منظور سنجش متغیرهای مستقل از روش‌های رگرسیون حداقل مربعات و همبستگی (سری‌زمانی و ترکیبی) و جهت آزمون فرضیه‌های پژوهش از روش پرتفوی همچنین و آزمون مقایسه زوجی استفاده شد. نتایج نشان داد شاخص بازده اضافی مطلق توانایی ارزیابی معیارهای سنجش کیفیت اطلاعات از بعد دقت (پایداری، پیش‌بینی‌پذیری، هموارسازی، مربوط بودن، آگاهی‌دهندگی، بهنگام بودن، محافظه‌کاری و شفافیت) را داراست. به علاوه، معیار آگاهی‌دهندگی، در مقایسه با سایر معیارهای سنجش مورد بررسی، توان بیشتری (مثبت و معنا دار)، در کسب بازده اضافی مطلق داشت. کنترل عوامل ناهنجاری بر رفتار متغیر وابسته و کنترل مدل تجاری، ریسک و محیط عملیاتی بر رفتار متغیرهای مستقل نیز بر نتایج پژوهش اثرگذار نبود.

نادری و همکاران (۱۳۹۷) به بررسی رابطه بین کیفیت اطلاعات حسابداری و همبستگی نرخ رشد شرکت با صنعت پرداختند. فرضیه‌های پژوهش بر مبنای یک نمونه آماری متشکل از ۱۱۱ شرکت و بر اساس مدل رگرسیونی چند متغیره و روش داده‌های ترکیبی با استفاده از نرم‌افزار اقتصادسنجی Eviews مورد آزمون قرار گرفته است. نتایج آزمون فرضیه‌ها نشان داد که کیفیت بالای اطلاعات حسابداری باعث به سرمایه‌گذاران اطمینان می‌دهد که سرمایه‌گذاری انجام شده توسط آنان در فعالیت اصلی شرکت سرمایه‌گذاری شده است.

بهار مقدم و جواکار (۱۳۹۷) به بررسی تأثیر کیفیت اطلاعات حسابداری و عدم اطمینان اطلاعاتی بر تمایلات سرمایه‌گذاران پرداختند. بدین منظور نمونه‌ای متشکل از ۵۶۰ سال - شرکت طی دوره زمانی ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۴ با استفاده از رگرسیون چند متغیره بررسی شد. نتایج پژوهش نشان داد کیفیت اطلاعات حسابداری با تمایلات سرمایه‌گذاران دارای رابطه منفی و معنادار و عدم اطمینان اطلاعاتی با تمایلات سرمایه‌گذاران دارای رابطه مثبت و معنادار است. همچنین نتایج پژوهش نشان داد افزایش کیفیت اطلاعات حسابداری و کاهش عدم اطمینان اطلاعاتی، شدت رفتارهای احساسی سرمایه‌گذاران در قیمت‌گذاری سهام را کاهش می‌دهند. علاوه بر این، نتایج تحلیل بیشتر نشان داد در دوره‌هایی که سرمایه‌گذاران خوش‌بین‌تر هستند؛ تمایل دارند پیش‌بینی‌های خوش‌بینانه‌تری برای قیمت سهام با کیفیت اطلاعات پایین‌تر و عدم اطمینان اطلاعات بیشتر داشته باشند.

صفاخواه و فاضلی (۱۳۹۷) به بررسی ارتباط بین کیفیت حسابداری و نوسانات ضمنی بازده سهام حول اعلان درآمد در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. نمونه مشتمل بر ۱۰۹ شرکت در دوره زمانی ۳ ساله ۱۳۹۱-۱۳۹۳ به صورت میان دوره ای انتخاب شد. این پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی بوده و برای آزمون فرضیه از مدل رگرسیون ترکیبی در سطح اطمینان ۹۵٪ به کمک نرم افزارهای Eviews و Excel استفاده شده است. نتایج حاکی از آن است که بین کیفیت حسابداری، به طور خاص کیفیت اقلام تعهدی و نوسانات ضمنی بازده سهام حول اعلان درآمد رابطه معکوس معنا داری وجود دارد. متغیرهای

کنترلی چون اهرم مالی در روزهای ۱۰-، ۱-، ۰، ۱+، ۱۰+ و [-۱۰، ۱۰+] تأثیر مستقیم و نسبت ارزش دفتری به بازار در همان مقاطع و [۰، ۱+]، [۰، ۱۰-] تأثیر معکوس بر متغیر وابسته دارند.

ابراهیم زاده و جابرزاده (۱۳۹۶) به بررسی ارتباط کیفیت اطلاعات حسابداری و ریسک اطلاعات در نوسانات ضمنی اعلان سود پرداختند. در این تحقیق اطلاعات مالی ۱۵۸ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در طی بازه زمانی ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۴ بررسی شده است و برای اجرای این تحقیق از روش رگرسیون چند متغیره و با استفاده از داده های تابلویی استفاده شده است. تحقیق حاضر دارای دو فرضیه می باشد که نتایج تجزیه و تحلیل فرضیه اول تحقیق بیانگر تایید آن بوده است. بنابراین، بین کیفیت حسابداری و ریسک اطلاعات بر نوسانات ضمنی تاریخ اعلان سود، ارتباط منفی و معناداری وجود دارد. نتایج تجزیه و تحلیل فرضیه دوم تحقیق بیانگر تایید آن بوده، بنابراین بین کیفیت اطلاعات حسابداری و نوسانات ضمنی تاریخ اعلان سود ارتباط منفی و معناداری وجود دارد.

هاشمی و همکاران (۱۳۹۳) به بررسی تأثیر کیفیت اطلاعات حسابداری بر انعکاس به موقع اطلاعات در قیمت سهام شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. از این رو برای آزمون فرضیه های این پژوهش، تعداد ۷۱ شرکت در بازه زمانی ۱۳۸۱-۱۳۹۰ با استفاده از روش حذف سیستماتیک از بین شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران انتخاب شده و برای تجزیه و تحلیل داده ها از مدل رگرسیونی چند متغیره و داده های ترکیبی استفاده شده است. نتایج آزمون فرضیه ها نشان داد که بین کیفیت اقلام تعهدی و هموار سازی سود با انعکاس به موقع اطلاعات در قیمت سهام شرکت ها رابطه مثبت و معنا دار وجود دارد؛ لیکن هر چقدر کیفیت اطلاعات حسابداری بالاتر باشد، این اطلاعات با سرعت بیشتری در قیمت سهام تأثیر می گذارد. هم چنین شواهد حاکی از آن است که بین اندازه شرکت و حاکمیت شرکتی با انعکاس به موقع در قیمت سهام به ترتیب؛ رابطه مثبت و منفی وجود دارد.

روش شناسی پژوهش

تحقیق حاضر از منظر هدف از نوع تحقیقات کاربردی و از نظر محتوا و ماهیت در زمره پژوهش های همبستگی، پس رویدادی است. جامعه آماری این پژوهش شرکت های پذیرفته شده در سازمان بورس اوراق بهادار تهران در فاصله زمانی ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸ بود. که تعداد ۱۳۹ شرکت به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای محاسبات آماری از نرم افزار EVIEWS، EXCEL و برای آزمون فرضیه ها از آزمون رگرسیون خطی استفاده شده است.

مدل و متغیرها

مدل اصلی تحقیق طبق رابطه زیر تعریف می گردد:

$$R_{it} = \beta_0 + \beta_1 AQ_{i,t} + \beta_2 \log(sale_{i,t}) + \beta_3 lev_{i,t} + \beta_4 (SGR_{i,t}) + \beta_5 \left(\frac{CFO_{i,t}}{TA_{i,t}} \right) + \beta_6 \left(\frac{BV_{i,t}}{MV_{i,t}} \right) + \beta_7 \log Ta_{i,t} + \varepsilon$$

$$Sueaf_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 AQ_{i,t} + \beta_2 \log(sale_{i,t}) + \beta_3 lev_{i,t} + \beta_4 (SGR_{i,t}) + \beta_5 \left(\frac{CFO_{i,t}}{TA_{i,t}} \right) + \beta_6 \left(\frac{BV_{i,t}}{MV_{i,t}} \right) + \beta_7 \log Ta_{i,t} + \varepsilon$$

متغیر مستقل: کیفیت حسابداری

برای اندازه گیری کیفیت حسابداری می باشد که به وسیله تاثیر اقلام تعهدی سرمایه در گردش ناشی از جریان نقد جاری، گذشته و آینده بر اساس مدل پیشنهاد شده مطابق با تحقیقات (سراینا و اندریانوس (۲۰۱۷) بر طبق رابطه زیر مورد آزمون قرار می گیرد:

$$\Delta WC_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 DLoss_{i,t} + \alpha_2 CFO_{i,t-1} + \alpha_3 CFO_{i,t-1} * DLoss_{i,t} + \alpha_4 CFO_{i,t} + \alpha_5 CFO_{i,t} * DLoss_{i,t} + \alpha_6 CFO_{i,t-1} * DLoss_{i,t} + \alpha_7 \Delta Sales_{i,t} + \alpha_8 GPPE_{i,t} + \varepsilon_{it}$$

که

$$\Delta WC_{it} = \Delta CA_{i,t} - \Delta CL_{i,t} - \Delta Cash_{i,t} + \Delta STD_{i,t}$$

ΔWC_{it} : تغییرات در سرمایه در گردش شرکت i در t ماهه

$\Delta CA_{i,t}$: تغییرات در دارایی های جاری شرکت i بین $t-1$ و t ماهه

$\Delta CL_{i,t}$: تغییرات در بدهی های جاری شرکت i بین $t-1$ و t ماهه

$\Delta Cash_{i,t}$: تغییرات در وجه نقد شرکت i بین $t-1$ و t ماهه

$\Delta STD_{i,t}$: تغییرات در بدهی های کوتاه مدت شرکت i بین ۶ ماهه $t-1$ و ۶ ماهه t ؛

$\Delta Sales_{i,t}$: تغییرات در فروش های شرکت i بین ۶ ماهه $t-1$ و ۶ ماهه t ؛

$GPPE_{i,t}$: اموال (دارایی) ناخالص، امکانات و تجهیزات شرکت i در ۶ ماهه t .

در این رابطه $DLOSS$ به عنوان یک متغیر مصنوعی که اگر درآمدها قبل از اقلام غیر مترقیه منفی باشند، برابر یک و در غیر این صورت صفر می باشد. باقی مانده از رگرسیون منعکس کننده اقلام تعهدی هستند که به جریان نقدی تخصیص یافته ارتباط ندارند. انحراف استاندارد این باقیمانده برای اندازه گیری کیفیت اقلام تعهدی در سطح شرکت ها می باشد که در آن انحراف استاندارد بالاتر نشان دهنده کیفیت پایین تر است.

متغیر وابسته: نوسانات ضمنی سهام پیرامون اعلامیه سود

۱. نوسانات بازده سهام (برای اندازه گیری بازده سهام از انحراف معیار بازده ماهانه سهام به شرح ذیل استفاده شده است: $\sigma_{i,t}$)

$$\sigma_{i,t} = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (R_{i,t} - \bar{R}_t)^2}{n-1}}$$

که: $\sigma_{i,t}$: انحراف استاندارد بازده سهام (میزان نوسان پذیری بازده سهام)، $R_{i,t}$: بازده سهام i در دوره t ، \bar{R}_t : میانگین بازده

کل سهام نمونه طی دوره t ، n : تعداد شرکت های نمونه)

۲. نوسانات ضمنی اعلان سود: به شرح رابطه زیر سنجیده می شود:

$$sueaf_{IT} = \frac{eibes_{IT} - fibes_{IT}}{p_{IT}}$$

که در مدل مذکور $sueaf_{IT}$ سود غیر منتظره، $eibes_{IT}$ سود قبل از بهره و مالیات، $fibes_{IT}$ سود پیش بینی شده و p_{IT} قیمت سهام است. در نهایت برای سنجش نوسان ضمنی اعلان سود از انحراف معیار ۸ ساله سود غیر منتظره استفاده می شود.

متغیرهای کنترلی:

$LogTA$: لگاریتم طبیعی مجموع دارایی ها؛

$Log Sales$: لگاریتم طبیعی فروش ها؛

SGR : درصد رشد فروش ها؛

Lev : اهرم مالی شرکت (تقسیم کل بدهی بر کل دارایی)؛

CFO/TA : وجه نقد عملیاتی بر مجموع دارایی ها (که از صورت جریان وجه نقد شرکت i در پایان سال t استخراج می شود. به منظور

استانداردسازی، محاسبات بر جمع دارایی ها تقسیم می شود)؛

BV/MV : ارزش دفتری به ارزش بازار .

یافته های پژوهش

آمار توصیفی

جدول ۱: تحلیل توصیفی داده های کمی پژوهش

متغیر	لگاریتم فروش	تغییر فروش	جریان نقد	نوسان ضمنی	کیفیت اطلاعات	لگاریتم دارایی	رشد	بازده (نوسان)	اهرم مالی
نماد	LOGSALE	SGR	CFOTA	SUEAF	AQ	LOGTA	BVMV	R	LEV
میانگین	۱۳.۷۱۹	۰.۱۸۰	۰.۱۱۷	۰.۲۷۹	۰.۰۸۵	۱۳.۹۴۱	۰.۷۹۵	۰.۰۴۱	۰.۵۸۹
بیشترین	۱۹.۵۶۶	۱.۷۴۲	۰.۷۳۳	۰.۶۹۰	۰.۵۳۲	۱۹.۰۶۶	۱.۵۲۷	۰.۴۶۰	۰.۹۹۶
کمترین	۸.۸۹۹	-۰.۷۳۹	-۰.۳۸۸	۰.۰۰۰۹	۰.۰۰۰۱	۱۰.۲۲۶	۰.۶۳۴	۰.۰۰۲	۰.۰۰۱
انحراف استاندارد	۱.۳۸۶	۰.۳۶۱	۰.۱۲۵	۰.۲۱۴	۰.۰۷۵	۱.۳۶۱	۰.۶۸۸	۰.۰۴۶	۰.۲۰۱
مشاهدات	۱۱۱۲	۱۱۱۲	۱۱۱۲	۱۱۱۲	۱۱۱۲	۱۱۱۲	۱۱۱۲	۱۱۱۲	۱۱۱۲

مطابق جدول متوسط کیفیت اطلاعات برای شرکت های نمونه ۰.۰۸۵ و کمترین و بیشترین مقدار این متغیر برابر ۰.۰۰۰۱ و ۰.۵۳۲ می باشد. همچنین مقدار میانگین نوسان ضمنی اعلان سود برای متغیر نوسان بازده برابر ۰.۰۴۱ و برای متغیر نوسان برابر ۰.۲۷۹ می باشد که نشان می دهد ۰.۰۴۱ درصد و ۰.۲۷۹ درصد شرکت ها نوسان در هنگام تاعلام سود دارند. از طرفی مقدار متوسط لگاریتم فروش و دارایی به ترتیب برابر ۱۳.۷۱۹ و ۱۳.۹۴۱ می باشد.

بررسی پایایی (مانایی) متغیرهای پژوهش در سطح کل شرکتها

پایایی متغیرها به معنای ثابت بودن میانگین و واریانس متغیرها در طول زمان و کواریانس متغیرها بین سالهای مختلف است. به کارگیری روشهای معمول اقتصادسنجی در برآورد مدل بر این فرض استوار است که متغیرهای الگو پایا هستند. اگر متغیرهای الگو ناپایا یا دارای ریشه واحد باشند، در این صورت آزمونهای F و t معمول از اعتبار لازم برخوردار نخواهند بود. برای بررسی پایایی متغیرها، از آزمونهای ریشه واحد از نوع آزمونهای لین، لیون و چو استفاده شده است. نتایج پایایی متغیرهای پژوهش در سطح کل شرکتها در جدول (۲) ارائه شده است. برای تعیین پایایی متغیرهای پژوهش از آزمون لوین، لین و چو^{۲۰} استفاده شده است. نتایج این آزمون گویای این موضوع است که متغیرها طی دوره پژوهش در سطح^{۲۱} پایا بوده‌اند؛ چرا که مقدار احتمال برای آزمون مذکور کمتر از ۵٪ بوده است. پایایی بدین معنا است که میانگین و واریانس متغیرها در طول زمان و کواریانس متغیرها بین سالهای مختلف ثابت بوده است. به عبارتی تمامی متغیرهای پژوهش مانا هستند و لذا به بررسی مانایی بلند مدت متغیرها نیازی نمی‌باشد.

جدول ۲: آزمون مانایی متغیرهای پژوهش

متغیر	لگاریتم فروش	تغییر فروش	جریان نقد	نوسان ضمنی	کیفیت اطلاعات	لگاریتم دارایی	رشد	بازده (نوسان)	اهرم مالی
نماد	LOGSALE	SGR	CFOTA	SUEAF	AQ	LOGTA	BVMV	R	LEV
آماره لوین لین چو	-۲۹.۵۱۰	-۴۹.۵۸۰	-۳۴.۹۵۲	-۲۹.۴۲۹	-۳۰.۶۹۱	-۲۴.۶۴۲	-۲۷.۶۱۹	-۱.۳۶۳	-۳۲.۴۵۱
احتمال	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
مشاهدات	۱۱۱۲	۱۱۱۲	۱۱۱۲	۱۱۱۲	۱۱۱۲	۱۱۱۲	۱۱۱۲	۱۱۱۲	۱۱۱۲

آزمون چاو و هاسمن

جدول ۳: نتایج آزمون هاسمن و F لیمر

فرضیه‌ها	هاسمن		نوع داده‌ها	F لیمر	
	P	Chi - square		P	F
فرضیه اول	-	-	Pool	۰.۹۰۷	۰.۳۹۲
فرضیه دوم	-	-	Pool	۰.۷۱۰	۰.۶۵۵

براساس نتایج آزمون مانایی در جدول (۳)، در سطح اطمینان ۹۵٪ تمام متغیرها در آزمونهای لوین لین و چو در سطح مانا هستند. این نتایج با توجه به مقدار عددی آماره‌های لوین، لین و چو و همچنین سطح احتمال مربوط به این آماره‌ها استخراج شده‌اند. به عنوان نمونه برای متغیرها با توجه به اینکه (سطح بحرانی بین ۲ و ۲- است) و همچنین سطح احتمال برای تمام متغیرها معادل صفر شده است ($\text{prob} < 0.05$)، در نتیجه این متغیر در سطح مانا است و به تفاضلگیری نیاز ندارد. همین تحلیل برای سایر متغیرها نیز برقرار است. و بنابراین، همگی متغیرهای پژوهش در دوره مورد بررسی در سطح پایا هستند.

نتیجه آزمون فرضیه اول

فرضیه اول به دلیل اینکه نوسانات ضمنی اعلام سود از دو روش اندازه‌گیری می‌شود لذا از دو فرضیه تشکیل شده است:

کیفیت حسابداری بر نوسانات ضمنی سهام پیرامون اعلامیه سود تاثیر دارد.

جدول ۴: نتیجه آزمون فرضیه اول

متغیر وابسته: اعلامیه سود				
متغیر	نماد	ضریب	آماره t	Prob

^{۲۰}. Levin, Lin & Chu

^{۲۱}. Level

مقدار ثابت	C	۰.۰۴۰	۲.۱۱۳	۰.۰۳۴
کیفیت حسابداری	AQ	۰.۱۱۳	۶.۸۰۸	۰.۰۰۰
اهرم مالی	LEV	-۰.۰۰۲	-۰.۵۲۴	۰.۶۰۰
تغییرات فروش	SGR	۰.۰۰۸	۲.۳۱۰	۰.۰۲۱
لگاریتم دارایی	LOGTA	-۰.۰۰۴	-۲.۶۹۵	۰.۰۰۷
فرصت رشد	BVMV	۰.۰۰۶	۱.۹۵۳	۰.۰۵۱
جریان نقد عملیاتی	CFOTA	۰.۱۰۵	۷.۰۱۶	۰.۰۰۰
لگاریتم فروش	LOGSALE	۰.۰۰۱	۰.۷۷۴	۰.۴۳۹
آماره F		ضریب تعیین (R^2)	۳۱.۹۱۵	۰.۲۶۸
سطح معنی داری $F(Prob)$		ضریب تعیین تعدیل شده (R^2A)		۰.۲۳۳
		آماره دوربین واتسون ($D.W$)	۲.۲۳۰	۰.۰۰۰

با توجه به جدول میزان ضریب تعیین مدل برابر (۰.۲۶۸) می باشد که نشان می دهد ۲۶.۸ درصد تغییرات متغیر نوسان ضمنی اعلام سود توسط کیفیت حسابداری و سایر متغیر های کنترلی قابل توضیح است. در تحلیل رگرسیون؛ بخصوص زمانی که متغیرها در طول یک فاصله زمانی مورد مطالعه قرار می گیرند ممکن است تغییر داده ها در طول زمان از الگوی خاصی پیروی کند. برای تشخیصی این الگو از آزمون دوربین واتسون استفاده می شود. مفهوم مستقل بودن، به این است که نتیجه یک مشاهده بر نتیجه مشاهدات دیگر تاثیری نداشته باشد. در رگرسیون، بیشتر در مواقعی که رفتار متغیر وابسته در یک بازه زمانی مورد مطالعه قرار می گیرد، ممکن است با مشکل مستقل نبودن خطاها برخورد کنیم. به این نوع ارتباط در داده ها خود همبستگی می گویند. در صورت وجود خود همبستگی در خطاها نمی توان از رگرسیون خطی استفاده کرد. برای بررسی این فرض به صورت شهودی می توان از نمودار کردن توالی متغیر استفاده کرد؛ اما راه مطمئن تر استفاده از دوربین واتسون بین ۰ تا ۴ می باشد. اگر بین باقیمانده ها، همبستگی متوالی وجود نداشته باشد نشان دهنده همبستگی منفی می باشد. در مجموع اگر این آماره بین ۱/۵ تا ۲/۵ باشد، جای هیچ نگرانی نیست. از آن جا که میزان آماره دوربین واتسون برابر (۲.۲۳۰) می باشد که این ضریب بین ۱/۵ تا ۲/۵ قرار دارد. بنابراین، نشان می دهد همبستگی بین اجزای خطای مدل وجود ندارد. سطح معنا داری آماره F برابر (۰.۰۰۰) کمتر از سطح خطای مورد پذیرش (۵٪) بوده و کل مدل رگرسیونی معنا دار است. نتایج نشان می دهد کیفیت حسابداری با ضریب (۰.۱۱۳) و معنی داری (۰.۰۰۰) تاثیر مثبت و معنا دار بر نوسان ضمنی در زمان اعلام سود دارد. همچنین از بین متغیرهای کنترلی وارد شده به مدل، رشد شرکت، لگاریتم دارایی، تغییرات فروش و جریان نقدی بر نوسان ضمنی در زمان اعلام سود تاثیر دارد. لذا فرضیه حاضر با توجه به اینکه مقدار معنا داری در سطح اطمینان ۹۵٪ کمتر از خطای مورد پذیرش (۰.۰۰۵) می باشد مورد تایید بوده و با اطمینان ۹۵٪ می توان گفت کیفیت حسابداری بر نوسانات ضمنی سهام پیرامون اعلامیه سود تاثیر دارد.

کیفیت حسابداری بر نوسانات ضمنی سهام پیرامون اعلامیه سود تاثیر دارد.

جدول ۵: نتیجه آزمون فرضیه دوم

متغیر وابسته: اعلامیه سود				
متغیر	نماد	ضریب	آماره t	$Prob$
مقدار ثابت	C	۰.۲۶۸	۴.۹۰۸	۰.۰۰۰

کیفیت حسابداری				
۰.۰۱۰	-۱.۲۵۴	-۰.۱۵۸	AQ	
اهرم مالی				
۰.۴۶۸	-۰.۷۲۵	-۰.۰۲۳	LEV	
تغییرات فروش				
۰.۰۱۱	۲.۵۴۰	۰.۰۸۳	SGR	
لگاریتم دارایی				
۰.۰۰۰	۳.۹۰۱	۰.۰۸۳	LOGTA	
فرصت رشد				
۰.۰۵۶	-۱.۹۰۷	-۰.۰۱۶	BVMV	
جریان نقد عملیاتی				
۰.۰۰۵	۲.۷۸۱	۰.۱۲۸	CFOTA	
لگاریتم فروش				
۰.۰۰۰	-۴.۴۳۰	-۰.۰۸۲	LOGSALE	
آماره F	ضریب تعیین (R^2)			
۰.۴۵۵			۹.۲۳۲	
سطح معنا داری $F(Prob)$	ضریب تعیین تعدیل شده (R^2A)			
۰.۴۱۹				
	آماره دوربین واتسون ($D.W$)			
	۲.۰۷۵		۰.۰۰۰	

با توجه به جدول میزان ضریب تعیین مدل برابر (۰.۴۵۵) می باشد که نشان می دهد ۴۵.۵ درصد تغییرات متغیر نوسان ضمنی اعلام سود توسط کیفیت حسابداری و سایر متغیر های کنترلی قابل توضیح است. از آن جا که میزان آماره دوربین واتسون برابر (۲.۰۷۵) می باشد که این ضریب بین ۱/۵ تا ۲/۵ قرار دارد؛ بنابراین نشان می دهد همبستگی بین اجزای خطای مدل وجود ندارد. سطح معنا داری آماره F برابر (۰.۰۰۰) کمتر از سطح خطای مورد پذیرش (۵٪) بوده و کل مدل رگرسیونی معنا دار است. نتایج نشان می دهد که کیفیت حسابداری با ضریب (-۰.۱۵۸) و معنا داری (۰.۰۱۰) تاثیر منفی و معنی دار بر نوسان ضمنی در زمان اعلام سود دارد. همچنین از بین متغیرهای کنترلی وارد شده به مدل، **تغییرات فروش**، لگاریتم دارایی، فرصت رشد، جریان نقد عملیاتی، لگاریتم فروش بر نوسان ضمنی در زمان اعلام سود تاثیر دارد. لذا فرضیه حاضر با توجه به اینکه مقدار معنی داری در سطح اطمینان ۹۵٪ کمتر از خطای مورد پذیرش (۰.۰۵) می باشد مورد تایید بوده و با اطمینان ۹۵٪ می توان گفت کیفیت حسابداری بر نوسانات ضمنی سهام پیرامون اعلامیه سود تاثیر دارد.

بحث و نتیجه گیری

اطلاعات حسابداری باکیفیت می تواند گامی مهم در جهت سرمایه گذاری بهینه برداشته و مدیران را در این وظیفه خطیر یاری کنند. ارزیابی مالی طرح های سرمایه گذاری، بر عهده مدیران است (بیدل و هیلاری، ۲۰۰۶). اما مسئله مهمی که در این بین مطرح است، انتخاب طرح ها و تصمیم گیری راجع به فرصت های سرمایه گذاری به وسیله مدیران واحدهای تجاری است که عمدتاً بر اساس منافع شخصی خود عمل می کنند. استفاده از اطلاعات حسابداری باکیفیت در تصمیم گیری ها نقش فراوانی در کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و تضاد نماینده -مدیر دارد. عدم تقارن اطلاعاتی ناشی از روابط نمایندگی بین سرمایه گذاران آگاه و ناآگاه، تقاضا برای افشای اطلاعات را ضروری می کند. طبق تئوری اقتصادی عدم تقارن، افشای اطلاعات، عدم تقارن و هزینه سرمایه را کاهش می دهد (یعقوب نژاد و ذبیحی، ۱۳۹۰). اطلاعات حسابداری باکیفیت بالا به سهامداران کمک می کند که بتوانند از طریق نظارت بر عملکرد مدیریت به طور مستقیم یا غیرمستقیم، برای به دست آوردن درک بهتر از سرمایه شرکت و عملکرد کسب و کار و در نتیجه اثر گذاشتن بر انتخاب سرمایه گذاری سرمایه عمل کنند. گزارشگری مالی، اطلاعات خاص یک شرکت را از دیدگاه مدیریت دسته بندی می کند و آن را به صورت معنادار برای استفاده کنندگان ارائه می کند و سرمایه گذاران، اعتباردهندگان بالقوه و مشاوران آن ها، از آن به عنوان مبنا و اساسی برای تصمیم گیری جهت تخصیص سرمایه استفاده می کنند (حیدر پور و زارع، ۱۳۹۳). اما بدون تردید در تئوری حسابداری مالی، نامتقارن بودن اطلاعات یکی از مهم ترین موضوعات مورد بحث است. عدم تقارن اطلاعاتی زمانی پدیدار می شود که یک یا چند سرمایه گذار به اطلاعات محرمانه ای در مورد ارزش شرکت دسترسی دارند و این، در حالی است که مابقی سرمایه گذاران، تنها به اطلاعات عمومی دسترسی داشته باشند (وریسای^{۲۲}، ۲۰۱۳). هنگامی که چنین وضعی وجود داشته باشد، به اصطلاح می گویند که بازار دارای ویژگی خاصی است که آن را " نامتقارن بودن اطلاعات " می نامند (ابراهیمی و همکاران، ۱۳۹۵). نتایج نشان می دهد کیفیت حسابداری تاثیر مثبت و معنا دار بر نوسان

^{۲۲} Varici,

ضمنی در زمان اعلام سود دارد. همچنین از بین متغیرهای کنترلی وارد شده به مدل، رشد شرکت، لگاریتم دارایی، تغییرات فروش و جریان نقدی بر نوسان ضمنی در زمان اعلام سود تاثیر دارد. لذا فرضیه حاضر با توجه به اینکه مقدار معنا داری در سطح اطمینان ۹۵٪ کمتر از خطای مورد پذیرش (۰.۰۵) می باشد مورد تایید بوده و با اطمینان ۹۵٪ می توان گفت **کیفیت حسابداری بر نوسانات ضمنی سهام پیرامون اعلامیه سود تاثیر دارد.** همچنین نتایج نشان داد کیفیت حسابداری تاثیر منفی و معنا دار بر نوسان ضمنی در زمان اعلام سود دارد. نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات شوآی و روبرت (۲۰۱۹)، هونگ دانگ^{۳۳} و همکاران (۲۰۱۷)، کنت^{۳۴} و همکاران (۲۰۱۸)، سراینا و اندریانوس (۲۰۱۷)، بهارمقدم و همکاران (۱۳۹۸)، صفاخواه و فاضلی (۱۳۹۷)، ابراهیم زاده و جابرزاده (۱۳۹۶) و هاشمی و همکاران (۱۳۹۳) هم جهت می باشد. از دیدگاه نظری اطلاعات حسابداری دارای دو وظیفه ارزش گذاری و نظارتی است. نقش اطلاعات حسابداری در کاهش عدم تقارن اطلاعاتی، به طور عمده ناشی از وظیفه ارزش گذاری است؛ اطلاعات حسابداری با کیفیت بالا باعث می شود اطلاعاتی را برای سرمایه گذاران جهت کمک به آن‌ها در ارزش گذاری صحیح دارایی‌ها و تصمیمات سرمایه گذاری، فراهم آورد و زیان‌های ناشی از ارزش گذاری یا تصمیم گیری ناصحیح در سرمایه گذاری را کاهش دهد. نقش اطلاعات حسابداری در کاهش تضاد نماینده-مدیر بیش تر ناشی از وظیفه نظارتی اطلاعات حسابداری است. وظیفه نظارتی اطلاعات حسابداری، به معنای داده ورودی حسابداری و مالی نسبت به مکانیسم‌های حاکمیت شرکتی است تا کارایی حاکمیت شرکتی را تقویت کند و هزینه نمایندگی را کاهش دهد.

منابع

۱. ابراهیم زاده، هادی؛ جابرزاده، فرهاد. (۱۳۹۶). بررسی ارتباط کیفیت اطلاعات حسابداری و ریسک اطلاعات در نوسانات ضمنی اعلان سود، دومین کنفرانس سالانه اقتصاد، مدیریت و حسابداری، اهواز، دانشگاه شهید چمران - سازمان صنعت، معدن و تجارت خوزستان.
۲. اثنی عشری، حمیده؛ اسدی، غلامحسین. (۱۳۹۷). بررسی معیارهای سنجش کیفیت اطلاعات حسابداری و بازده اضافی مطلق، دانش حسابداری مالی، دوره ۲، شماره ۴، صص ۷۰-۴۷.
۳. اثنی عشری، حمیده؛ حجازی، رضوان؛ مجتهد زاده، ویدا. (۱۳۹۳). طراحی مدل سنجش کیفیت اطلاعات حسابداری، پژوهش‌های حسابداری مالی، دوره ۶، شماره ۲، صص ۹۴-۷۵.
۴. بهارمقدم، مهدی؛ جوکار، حسین. (۱۳۹۷). بررسی تأثیر کیفیت اطلاعات حسابداری و عدم اطمینان اطلاعاتی بر تمایلات سرمایه‌گذاران، بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، دوره ۲۵، شماره ۱، صص ۵۰-۲۱.
۵. بهارمقدم، مهدی؛ جوکار، حسین؛ شمس الدینی، کاظم؛ حمزه نژاد، سجاد. (۱۳۹۸). بررسی رابطه بین کیفیت اطلاعات حسابداری و کارایی سرمایه‌گذاری با اثر تعدیل‌کنندگی کیفیت حسابرسی، پژوهش‌های تجربی حسابداری،
۶. حجازی، رضوان، حمیده اثنی عشری و ویدا مجتهد زاده، (۱۳۹۳)، طراحی مدل سنج کیفیت اطلاعات حسابداری، پژوهش‌های حسابداری مالی، سال ۶، شماره ۲، صص ۹۴-۷۵.
۷. حساس یگانه، یحیی؛ امید، الهام. (۱۳۹۲). بررسی رابطه کیفیت اطلاعات حسابداری، تأخیر واکنش قیمت و بازدهی آتی سهام، مطالعات تجربی حسابداری مالی، دوره ۱۱، شماره ۴۲، صص ۵۸-۳۱.
۸. صفاخواه، وحید؛ فاضلی، تقی. (۱۳۹۷). تأثیر کیفیت حسابداری بعنوان شاخصه ای از ریسک اطلاعات ورودی بر نوسانات ضمنی بازده سهام حول اعلان درآمد با استفاده از مدل پراکش (۲۰۰۹)، دانش حسابرسی، دوره ۱۸، شماره ۷۳، صص ۱۶۶-۱۳۹.
۹. نادری، سعید؛ حیدرپور، فرزانه؛ یعقوب نژاد، احمد. (۱۳۹۷). بررسی رابطه بین کیفیت اطلاعات حسابداری و همبستگی نرخ رشد شرکت با صنعت، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، دوره ۱۰، شماره ۳۹، صص ۲۱۸.
۱۰. هاشمی، سید عباس؛ دستگیر، محسن؛ شریفی، داود. (۱۳۹۳). بررسی تأثیر کیفیت اطلاعات حسابداری بر انعکاس به موقع اطلاعات در قیمت سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، حسابداری مالی، دوره ۶، شماره ۲۴، صص ۱۴۲-۱۲۱.

1. Anaja . B and Emmanuel E.A (2015) The Role of Financial Statements on Investment Decision Making A Study of UBA Plc European Journal of Business ,Economics and Accountancy (3)2; 12-37
۲. Bamidele M. M1, Ibrahim J Omole I.(2018). investigated the effects of financial reporting quality on investment decision making by Deposit Money Banks in reference to Zenith Bank Plc, Nigeria, European Journal of Accounting, Auditing and Finance Research Vol.6, No.4, pp.23-34

^{۳۳} Hung Dang

^{۳۴} Kenneth

۲. Bao, S. R., & Lewellyn, K. B. (2017). *Ownership structure and earnings management in emerging markets An institutionalized agency perspective. International Business Review.*
۳. Biddle, G., Hilary, G. and Verdi, R.S. (2009) *How Does Accounting Information Quality Relate to Investment Efficiency? Journal of Accounting and Economics*, 48, 112-131.
۴. Callen L. J, Mozzafar, Kh, Hai, L. (2013). *Accounting Quality, Stock Price Delay and Future Stock Returns, Contemporary Accounting Research, Vol 30, Issue 1, Pp 269-295.*
۵. Cornell, B., Landsman, W., & Stubben, S, (2017), "Accounting Information, Investor Sentiment and Market Pricing", *Journal of Law, Finance, and Accounting*, 2 (2), PP. 325-345.
۶. Dechow ,P, Weili Ge, Catherine S. (2010). *Understanding Earnings Quality: A Review of the Proxies, Their Determinants and Their Consequences, Journal of Accounting and Economics.Vol 50, Pp 344 - 401.*
۷. Demirkan, S., Radhakrishnan, S., Urcan, O.(20۲). *Discretionary accruals quality cost of capital, and diversification. J. Account. Audit. Finance 27 (4), 496–526.*
۸. Ebrahimi Rad, S. S, Embong,Z, Norman ,M.S, Romlah , J.(2016), *examine the association between financial information quality and investment efficiency among firms in Malaysia, inancial Information Quality and Investment Efficiency, Vol. 12, No. 1, 129–151.*
۹. Hung Dang, N, Viet Ha Hoang,T, Dung Tran, M.(2017), *The Relationship Between Accounting Information in the Financial Statements and the Stock Returns of Listed Firms in Vietnam Stock Exchange, International Journal of Economics and Finance; Vol. 9, No. 10.*
۱۰. Jacoby ,G , Gemma, L, Alexander, P, Yan, W .(2011). *IQCAPM Asset pricing with information quality risk, available at <https://secure.northernfinance.org>*
۱۱. Kenneth. A. Nyathi, Thabani Nyoni, Munyaradzi Nyoni, Wellington. G. Bonga, (2018), "The Role of Accounting Information in the Success of Small & Medium Enterprises (SMEs) in Zimbabwe: A Case of Harare", *Journal of Business and Management (DRJ-JBM), Vol. 1, No. 1, PP. 01-15.*
۱۲. Kim, I., Miller, S., Wan, H., & Wang, B. (2016). *Drivers behind the monitoring effectiveness of global institutional investors: Evidence from earnings management. Journal of Corporate Finance*, 40, pp. 24-۴۶.
۱۳. Kim, J.-B., and Zhang, L. (2014). *Financial reporting opacity and expected crash risk: Evidence from implied volatility smirks, Contemporary Accounting Research, Vol. 31 No. 3, 851-875.*
۱۴. Mahmoud I (2017) *Financial Reporting Quality Reported By Oil Listed Firms in Nigeria; An Empirical investigation. International Journal of Science Research in Educational Studies and Social Development (1)1; 150- 162*
۱۵. Miaji, K, Perdana, D,(2018), *Accounting Information Quality and Capital Investment Choice in the Governance Perspective an Indonesian Evidence ,*
۱۶. Ren, C.Y. (2016) *The Approach of Accounting Information Quality on Investment Efficiency– Empirical Evidence from Chinese Listed Companies. Theoretical Economics Letters*, 6, 330
۳۳۷<http://dx.doi.org/10.4236/tel.2016.62037>
۱۷. Seraina C. A, Andrianos ,E. T.(2017). *Accounting quality, information risk and the term structure of implied volatility around earnings announcements, Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, 34. pp. 188-207.
۱۸. Shuai, Sh ,Robert, S.(2019). *The power of accounting information in explaining stock returns, Columbia Business School Research Paper No. 18-7.*
۱۹. Tanha, H., and Dempsey, M. (2015). *The asymmetric response of volatility to market changes and the volatility smile: Evidence from Australian options, Research in International Business and Finance, Vol. 34, 164–176.*